

شورای نخبان کمک کند

طیبه سیاوشی، فعال سیاسی اصلاح طلب در گفت‌وگو با ایلنا درباره انتخابات ریاست جمهوری گفت: «باید چهره‌هایی بیابند که تکرار در کشور نداعی کنند چرا که یک چنین شخصیت‌هایی را در صحنه داخلی و بین‌المللی نیاز داریم، قطعاً اگر چنین اشخاصی بیابند مشارکت بالا را شاهد خواهیم بود.» او تأکید کرد: «الآن تمام تحلیل‌ها روی این بود که یک خالص‌سازی در کشور متأسفانه صورت گرفته و همین امر باعث ناامیدی جمع کثیری از مردم شده است و آن تکرارگری که فکر می‌کردیم در انتخابات رقم بخورد را از دست داده‌ایم.» وی تأکید کرد: «اگر شورای نخبان کمک کند در انتخابات پیش‌رومی بتواند یک صحنه بهتر در کشور رقم بخورد.» وی درباره این که چقدر ضرورت دارد اشخاصی مانند ظریف، لاریجانی یا اصولگرایان معتدل در این دوره از انتخابات شرکت کنند، اظهار داشت: «آقای ظریف گفتند در انتخابات شرکت نمی‌کنند، البته در صحنه سیاسی امروز یک تصمیمی گرفته می‌شود و فردا تصمیم دیگری. ایشان گفته بودند من برای ریاست جمهوری نخواهم آمد اما آن چیزی که نیاز کشور است را باید در نظر بگیرند. آقای لاریجانی می‌تواند گزینه خوبی برای وضعیت فعلی باشد.»

کنایه از غدی به روحانی

حسن رحیم‌پورازغدی، عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی در سخنانی در انتقاد به حسن روحانی، رئیس دولت‌های یازدهم و دوازدهم گفت: «ما کسانی داشتیم که وقتی با انگلیسی‌ها، آمریکایی‌ها و فرانسوی‌ها روبه‌رو می‌شدند، از شدت خنده دهان‌شان را مثل آسب آبی باز می‌کردند ولی به نیروهای انقلاب در داخل کشور احم و تف و لعن می‌کردند.»

ادامه یادداشت سردبیر

البته، اینکه چرا عموماً بر خورد طبیعی از جریان اصلاحات با انتخابات مجلس و ریاست جمهوری دوگانه است، بحثی است که جای پرداخت و بازخوانی تحلیلی-تاریخی دارد. اما فارغ از این مباحث، به نظر می‌رسد کلیت جبهه اصلاحات و سران آن، در این دوره عزم جدی برای به میدان آمدن دارند و جز برخی تک‌چهره‌ها، سایر احزاب و شخصیت‌های مؤثر اصلاح طلب، رویکرد مبتنی بر مشارکت را در پیش گرفته‌اند.

باین حال، مجموعه مباحثی که تاکنون در میان اصلاح طلبان شکل گرفته؛ نشان از آن دارد که دو گرایش تحلیلی در قبال راهبرد انتخاباتی این جریان وجود دارد. گرایش اول، با معرفی یک تا حداکثر سه نامزد اصلاح طلب دفاع می‌کند و بر این اعتقاد است که تنها در صورت تأیید صلاحیت این نامزدها و عبور آنان از فیلتر شورای نخبان، می‌توان وارد رقابت انتخاباتی شد و نباید به سناریوی بدیلی اندیشید. گرایش دوم اما، بر این اعتقاد است که نباید دایره ثبت‌نام کنندگان و تأییدشدگان را محدود به یک یا چند گزینه قطعی کرد؛ چرا که در این صورت، عملاً به طرف مقابل این پیام داده می‌شود که با حذف این گزینه‌ها، می‌تواند سناریوی خود را پیش ببرد و طبق چند انتخابات اخیر، با مشارکت نسبی (حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد رای دهندگان کل کشور) به انتخاب گزینه‌ای مطمئن از جریان حاکم دست یابد. پروژه خالص‌سازی را پس از رئیس نیز، تاویم بخشد. این گرایش دوم تحلیلی در میان اصلاح طلبان، پیشنهاد می‌کند همه چهره‌های اصلاح طلب و میانه‌رو که منتقد وضع موجود هستند و از توان و تجربه لازم برای اداره کشور برخوردارند، پای به میدان انتخابات گذارند تا پس از تأیید صلاحیت‌ها، از میان نامزدهای باقیمانده تصمیم لازم گرفته شود و در صورت لزوم، برخی به سود نامزد با شانس و موقعیت مناسب‌تر کنار روند (مشابه روندی که در انتخابات ۱۳۹۲ رخ داد). این رویکرد دوم، برخلاف رویکرد نخست، دست اصلاح طلبان را برای اتخاذ تاکتیک‌های مناسب و برهم زدن بازی رقیب نمی‌بندد و در عین حال، امکان استفاده حداکثری از ظرفیت‌ها و نیروهای مخالف خالص‌سازان و تندروهای حاکم را فراهم می‌سازد؛ رویکردی که به نظر می‌رسد در شرایط کنونی ایران، تناسب بیشتری با منافع ملی و نیز امکان بیشتری برای پیشبرد و تحقق خواهد داشت.

نظر خواهی

استارت انتخاباتی اصلاح طلبان

نظر خواهی از احزاب پس از جلسه اخیر جبهه اصلاحات

فرهاد فخرآبادی

خبرنگار گروه سیاسی

سقوط بالگرد سیدابراهیم رئیسی و برخی از همراهانش در مسیر بازگشت از مراسم افتتاح سد مشترک با جمهوری آذربایجان، یکی از رخدادها غیر قابل پیش‌بینی بود که علاوه بر جامعه، سیاست ایران را هم درگیر خود کرد و به اجبار شرایطی ایجاد شده است که برای سومین بار در تاریخ جمهوری اسلامی ایران، باید شاهد برگزاری انتخابات زودهنگام ریاست جمهوری باشیم؛ موضوعی فورس‌ماژوری که احزاب و گروه‌های سیاسی را با فشار دیگری زیاد درگیر خود کرده و آنها را در حال ریزش و پرتاب‌های بی‌سابقه‌ای در انتخابات هفتم تیرماه سال جاری حضور داشته باشند و گزینه مطلوب خود را به صندلی ریاست دولت چهاردهم برسانند. در بین اصلاح طلبان نیز به عنوان فعالان سیاسی، بحث انتخابات ریاست جمهوری به صورت طبیعی به جریان افتاده است و احزاب و گروه‌ها جلسه‌های خود را پیرامون این

ثبت نام در انتخابات ریاست جمهوری طی روزهای آتی آغاز می‌شود. با توجه به برگزاری انتخابات زودهنگام، تحلیل شما و تشکل متبوع‌تان درباره حضور اصلاح طلبان در این انتخابات چیست؟

با گرایش راست و چه با گرایش چپ) تأیید می‌شوند و سومین ضلع هم دوپا سه نفر از اصلاح طلبان تأیید می‌شوند. این پیش‌بینی من خوش‌بینانه است ولی مشارکت بالا را خواهد داشت اما در غیر این صورت مشخص است که وقتی گرایش مردم محدود شود، ناامیدی به سراغ آنها خواهد آمد. وقتی رئیس جمهوری با میزان رای پایین انتخاب شود، نمی‌تواند در مجامع بین‌المللی اهداف خود را پیش ببرد.

افشین حبیب‌زاده: شرایطی که رخ داد، متأسفانه شرایط سختی بود. از دست دادن هم‌زمان رئیس جمهوری وزیر امور خارجه ضایعه بزرگی برای دولت و کشور بود. به هر حال، مسلم این است که ما با انتخابات ریاست جمهوری غیر قابل پیش‌بینی روبه‌رو شده‌ایم و شاید بتوان گفت هم گروه‌های سیاسی و هم دولت و مردم انتظار این انتخابات را برای سال آینده داشتند اما این اتفاق پیش آمد و الان ما در شرایطی قرار داریم که با انتخابات زودهنگام مواجه شده‌ایم. شاید بتوان گفت که هم مردم و هم گروه‌ها و احزاب آمادگی این را نداشتند که با این سرعت وارد عرصه شوند اما الان همه باید برای این شرایط جدید آماده شوند. با توجه به مسائل مختلفی که در طول سه سال گذشته پیش آمده، به نظر می‌آید که این انتخابات از حساسیت بسیار بالایی برخوردار باشد و آنچه که پیش از هر چیزی اهمیت دارد، میزان مشارکت مردم در این انتخابات است. وجه اصلی موضوع مشارکت مردم در انتخابات پیش‌رو هم رقابت است و اینکه زمینه یک رقابت تمام‌عیار بین گروه‌های مختلف سیاسی فراهم شود. امیدوارم تمام دستگاه‌هایی که بغضی در این موضوع دخیل هستند که بتوانند رقابت جدی را ایجاد کنند، شرایط را برای گروه‌های سیاسی فراهم کنند. اگر زمینه رقابت فراهم شود، می‌توان گفت قدم بزرگی را برداشته‌ایم و قدم بعدی مشارکت مردم است. پس از فراهم شدن زمینه رقابت، گروه‌ها، احزاب و شخصیت‌ها قطعاً وارد خواهند شد و دیدگاه‌های خود را بیان می‌کنند و نیت این خواهد رسید که با مردم وارد گفت‌وگو شوند. این گفت‌وگو صادقانه با مردم می‌تواند زمینه مشارکت مردم در انتخابات را بیش از پیش فراهم کند. اگر بخوایم خلاصه بگوییم، به نظر می‌رسد در بخش اول رقابت، دستگاه‌های ذی‌ربط باید شرایط را فراهم کنند اما در بخش دوم باید فضای گفت‌وگو بین احزاب، گروه‌ها و شخصیت‌ها با مردم فراهم شود.

حزب ندای ایرانیان طی هفته گذشته آرایش انتخاباتی گرفته است و جلسات ارکان اصلی حزب برای حضور در انتخابات و استفاده از فرصت پیش‌آمده، تشکیل شده است. ما ضمن نظر خواهی از اعضا به خصوص اعضای شعب استانی رایزنی‌های گسترده‌ای را با احزاب هم‌سو و چهره‌ها و شخصیت‌های سیاسی و همین‌طور برخی از افراد که در مطان کاندیداتوری هستند آغاز کرده‌ایم. همین‌طور در جلسه‌ای که جبهه اصلاحات به منظور بررسی نحوه حضور در انتخابات ریاست جمهوری تشکیل داده، حضور فعال داشتیم و در تالیم که از این فرصت به نفع مردم و کشور بهترین استفاده را ببریم.

اسماعیل گرامی‌مقدم: قدر مسلم این است که پیدایش یک وضعیت جدید برای کشور و غیر متعین بودن آن، فعالان سیاسی را مانند مردم در یک شوک عمیق فرو برده است و ما مواجه با انتخابات زودهنگام شده‌ایم. ما فارغ از موفقیت‌ها و تقدیمی که به عملکرد رئیس جمهوری فقید داریم، باید چشم‌انداز پیشرفت و توسعه کشور را مدنظر قرار داده و منافع ملی ملاک اصلی ما باشد و بر اساس حفظ منافع ملی، آرایش جدید سیاسی و عملکرد شورای نخبان را با لایحی کنیم تا بینیم چه چیزهایی مواجه هستیم. آنچه که روشن است، ما سه الگوریتم داریم درباره شورای نخبان مدنظر قرار دهیم. یک الگو همان الگوی ۱۴۰۰ است که می‌تواند با یک نامزد متفاوت نامزدهای دیگر ولی اکثریت با جبهه پایداری، انتخابات را برگزار کند که روشن است از چنین انتخاباتی به جز از دست رفتن منافع ملی، کاهش مشارکت و نداشتن پشتوانه مردمی در مذاکرات بین‌المللی چیزی به دست نخواهد آمد. یک الگوی دیگر، الگوی انتخابات ۷۶ و ۸۴ است که در چنین شرایطی مشارکت افزایش پیدا خواهد کرد و رئیس جمهور پشتوانه‌ای بالایی دارد و می‌توان به این سطح مشارکت حساسه گفت. با توجه به کاهش مشارکت در انتخابات‌های گذشته، به نظر می‌آید که مشارکت بالا داشته باشیم و با آن بتوانیم مسائل را پیش ببریم. من به عنوان فردی که خوش‌بین هستم، تصور این است که انتخابات هفتم تیر با رفتاری که شورای نخبان نشان خواهد داد، از سه جریان گزینه‌ها تأیید خواهند شد و شاهد رقابتی مثالی خواهیم بود. به نظر من دو الی سه نفر از جبهه پایداری و اصول‌گرایان رادیکال تأیید خواهند شد، یک یا دو نفر از اعتدالیون (چه

صادق نوروزی: درباره نحوه حضور اصلاح طلبان در انتخابات پیش‌رو گروه‌های مختلف در این خصوص در حال رایزنی هستند که چه بر خوردی با انتخابات داشته باشند. البته مقدار زیادی از این موضوع و نحوه تصمیم درباره حضور در انتخابات به سیاست‌های حاکمیت برمی‌گردد. در این بین در رابطه با حزب توسعه ملی، چون این تشکل با جبهه اصلاحات هماهنگ است، منتظر تصمیم جبهه است که متناسب با آن برای انتخابات ریاست جمهوری چهاردهم برنامه‌ریزی کند. گفت‌وگوها در حال انجام است اما هنوز تصمیم نهایی مشخص نشده است. در این بین البته نکته مهم این است که باید ببینیم حاکمیت می‌خواهد انتخاباتی مثل انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰ و یا مجلس سال گذشته برگزار کند که در آن رقابتی نباشد و یک جریان خاص در آن حضور داشته باشند یا شورای نخبان رویکرد دیگری در پیش می‌گیرد و به نوعی اجازه می‌دهد که جناح‌های مختلف و دیدگاه‌های متفاوت با هم رقابت کنند. اگر این امکان رقابت وجود داشته باشد، جبهه اصلاحات هم بدش نمی‌آید با کاندیدای مورد نظر خودش حضور داشته باشد.

حسین نورانی‌نژاد: این بحثی تفصیلی است که شاید در این مجال نشود همه آن را توضیح داد. عجلاناً اینکه این انتخابات با انتخابات مجلس که اخیراً پشت‌سر گذاشتیم ماهیت متفاوتی دارد، در انتخابات ریاست جمهوری، رای‌آوری یک کاندیدا برای کسب نهاد دولت، دست کم به لحاظ حقوقی و ظاهری کافی است و امکان مهندسی کمتری دارد نه مانند مجلس که در بهترین حالت از یک اقلیت کم‌تر، آن هم با نیروهای نیابتی نمی‌شد فراتر رفت. حزب اتحاد ملت همگام و همراه با جبهه اصلاحات در حال بررسی موضوع و تصمیم‌گیری در این خصوص است.

سعید نورمحمدی: سیاست حزب ندای ایرانیان استفاده حداکثری از فرصت‌هاست. انتخابات ریاست جمهوری به دلیل اهمیت جایگاه رئیس جمهور یکی از مهمترین فرصت‌ها برای تلاش جهت تغییر شرایط کشور به نفع مردم است. به همین دلیل

با توجه به زمان کوتاه موجود و شرایط حساس پیش‌آمده آیا تصور می‌کنید رویکرد نهادهای مسئول نسبت به حضور اصلاح طلبان و نحوه مواجهه با آن تغییر کرده است؟

گسترده‌ای دارد و نمی‌توان از آن چشم‌پوشی کرد. **افشین حبیب‌زاده:** برای پاسخ دادن به این سوال، باید به میزان مشارکت در انتخابات‌های گذشته به خصوص در ریاست جمهوری دوره سیزدهم در سال ۱۴۰۰ و انتخابات مجلس دوازدهم توجه داشت. هیچ‌کس نیست که بخواهد و اعلام کند مشارکت در انتخابات‌های اخیر که برگزار شده، مشارکتی در حد خوب و مطلوب بوده است. اگر به این موضوع فکر شود، نتیجه منطقی این موضوع و تأثیر آن در انتخابات پیش‌رو این خواهد بود که قطعاً باید فضایی در انتخابات آینده ایجاد شود که زمینه حضور بیشتر مردم را فراهم کند. البته شاید بتوان گفت نمی‌توان انتظار داشت که مشارکت ۷۰ درصدی در انتخابات ریاست جمهوری چهاردهم را داشته باشیم اما به هر حال برای بالا بردن میزان مشارکت، به نظر می‌آید که باید پیام انتخابات‌های پیشین و تقدیمی که صورت گرفته را دریافت کرد و به دنبال فراهم کردن افزایش مشارکت بود. اگر مشارکت افزایش پیدا کند، قطعاً در همه مسائل داخلی و بین‌المللی ما تأثیر جدی خواهد داشت و به دولت جدید کمک بزرگی خواهد کرد.

سعید نورمحمدی: متأسفانه در انتخابات گذشته نهادهای مسئول بی‌طرفی را کنار گذاشته و در نقش سرمرپی جریان اصولگرا وارد انتخابات شده و با حذف کاندیداهای اصلاح طلب و نزدیک به جریان اصلاحات، مسیر را برای پیروزی ناجوانمردانه جریان اصولگرا فراهم کردند. در حال حاضر ما تحلیل و خبر جدیدی از رویکرد نهادهای مسئول به خصوص شورای نخبان نسبت به کاندیداها نداریم. امیدوارم روندی که این نهادها شروع کردند و در نهایت به مشارکت ۷ درصدی انتخابات مجلس تهران منجر شد، تجربه‌ای باشد که شورای نخبان و نهادهای مسئول نقش بی‌طرفانه و وجود را بر عهده بگیرند.

اسماعیل گرامی‌مقدم: من تصور می‌کنم تغییر اتفاق خواهد افتاد، زیرا یکی از عوارض حضور کم‌رونق اصلاح طلبان در انتخابات، کاهش مشارکت خواهد بود و این موضوع یک عارضه و نقصان جدی برای کشور است. این جریان، جریانی است که از ابتدای انقلاب وجود داشته و جامعه سیاسی

صادق نوروزی: موضوع مهم در این بین و در رابطه با این انتخابات این است که شواهد نشان می‌دهد نهادهای دست‌اندرکار می‌خواهند بیشتر به همان روند سابق ادامه دهند که بار دیگر انتخاب آنقدر محدود باشد که گزینه‌ها به گونه‌ای چیده شود که یک فرد مثل آقای رئیسی بدون رقابت جدی و داشتن رقیب قابل توجه انتخاب شود و همان سیاست‌ها را ادامه دهد. البته با توجه به تجربه‌هایی که در سال‌های گذشته نسبت به وضعیت کشور از سوی همین نهادها داشتیم که در مقاطعی فضا را بازتر کرده‌اند، ممکن است مشکلات کشور باعث شود که حاکمیت بخواهد تجدیدنظر کرده و مقداری فضا را باز کند.

حسین نورانی‌نژاد: تاکنون نشانه خاصی از تغییر رویکردها دیده نشده است اما اهمیت ریاست جمهوری و دولت بر مقدرات کشور آن قدر هست که بتوانیم نسبت به آن بی‌تفاوت باشیم و امیدواریم که تغییراتی از سوی حاکمیت با هدف افزایش مشارکت در انتخابات صورت گیرد.

